

BRIDGE

Şubat, 2023 / Sayı 18

DENGE
DEĞERLEME

Sağlık Turizminin Parlayan Yıldızı Türkiye

Türkiye genelinde, 1980'li yılların sonundan itibaren turizm yatırımlarının önemli bir ivme gösterdiğini biliyoruz. 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren, özellikle Antalya ve Muğla çevresinde, turizm teşvik ve arazi tahsis politikaları çerçevesinde, devlet tarafından özel sektöre 49 yıllığına tahsis edilen araziler üzerine inşa edilen turizm tesisleri ile konaklama kapasitesinde ve akabinde ziyaretçi sayısında ciddi bir artış yaşandı. İlerleyen yıllarda da gerek yerli gerek yabancı turist sayısındaki hızlı artışla turizm sektörü, Türkiye ekonomisi içerisinde ciddi bir pay teşkil etmeye başladı. Bununla beraber, ülke genelinde çok sayıda havalimanı inşa edilmesi ve gerçekleştirilen karayolu yatırımlarıyla tatil beldelerine ulaşımın eskiye nazaran oldukça kolay hale gelmesiyle turizm sektöründe önemli bir hacim artışı meydana geldi.

Türkiye'deki turizm sektörü, ülkemizin ve bulunduğumuz bölgenin içerdiği ekonomik ve siyasal etkenlerden kolayca etkilenmeye elverişli olmasına rağmen, bugün gelinen noktada, ülkemizin tarihi ve coğrafi zenginliği dikkate alındığında; yaz turizmi,

kış turizmi, sağlık turizmi, kültür turizmi, iş turizmi, inanç turizmi, gastronomi turizmi gibi birbirinden farklı kitlelere hitap eden çok sayıda alt dal ortaya çıktığını, birbiriyle çok farklı sosyo-ekonomik profillerdeki yabancı turistlerin farklı amaçlarla ülkemizi ziyaret ettiğini biliyoruz. İç turizmde de aynı şekilde gitgide büyüyen bir pazar söz konusu.

TÜİK verileri 2022 yılının ilk 11 ayı baz alındığında, ülkemize yaklaşık 42 milyon ziyaretçi geldiğini ve 40 milyar USD gelir elde edildiğini ortaya koyuyor.

Turizmin bu derece farklı alt kategorilere ayrılmış olmasının, ülkemizin turizmdeki en güçlü yanlarından biri olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Bunun bir sonucu olarak Türkiye'nin 12 ay boyunca ziyaretçi alır duruma geldiğini, turizmin mevsimsel bir kavram olmaktan çıktığını ve ziyaretçi sayılarında mevsimsel dalgalanmaların azaldığını görüyoruz.

Turizm sektörünün gösterdiği bu başarıda sağlık turizminin büyük payını da belirtmek gerekiyor. Türkiye sağlık sektöründeki bilinirliğini her geçen gün artırırken,

Baki BUDAKOĞLU

Denge Değerleme

Yönetim Kurulu Başkanı

2022 yılının ilk üç çeyreğine ait verileri incelediğimizde, 876 bin 521 kişinin sağlık hizmeti almak için ülkemize geldiğini ve 1 milyar 603 milyon 478 bin USD gelir elde edildiğini görüyoruz.

Türkiye’de sağlık turizmi tüp bebek tedavisi, plastik cerrahi, ortopedik operasyonlar, onkolojik tedavi ve ameliyatlara, saç ekimi, estetik operasyonlar gibi çeşitli alt kategorilere ayrılırken, ülkemizin özellikle plastik cerrahi, saç ekimi ve estetik operasyon alanlarında dünya çapında bilinirliğe ulaşmaya başladığını söylemeliyiz.

Sağlık turizmi konusunda İstanbul başı çeken şehir olurken; İzmir, Ankara, Kayseri, Gaziantep gibi şehirlerin

de ziyaretçi alan diğer başlıca şehirler olduğunu söyleyebiliriz. Şehirlerin uluslararası havalimanlarına yakınlığı bu konuda başlıca kriter olarak ön plana çıkarken, 3 saatlik uçuş mesafesinde konumlu olması, şehirdeki konaklama tesislerinin yeterliliği, şehrin kültürel ve sosyal olanakları da diğer önemli etkenler olarak göze çarpıyor.

Öte yandan sağlık turizminin ekonomide ciddi bir çarpan etkisi yarattığını söylemek de yerinde olacaktır. Sağlık turizmi, sağlık sektöründe yatırım ve istihdam açısından yarattığı değer yanı sıra, gayrimenkul, turizm & konaklama, ulaştırma gibi birçok sektöre de doğrudan katkı sağlıyor.

Sağlık turizmi amacıyla ülkemize gelen ziyaretçilerin bir kısmının sonraki dönemde konut satın aldığı görülürken, konaklama kısmına bakıldığında da ciddi bir talep yarattığını ve doluluk oranlarının yükselmesinde önemli rol oynadığını görüyoruz.

Sonuç itibariyle baktığımızda, yetişmiş insan gücümüz, tesis kapasitemiz ve kalitemiz, hasta bakımına olan kültürel yatkınlığımız, ulaşım altyapımızın gelişmişliği gibi etkenlerin de katkısıyla, ülkemiz sağlık turizmi konusunda uluslararası bir marka olma haline gelmiş durumda, önümüzdeki dönemde, termal tedavi ve yaşlı bakımı gibi konular başta olmak üzere farklı alanlarda göstereceğimiz atılımlar, sağlık sektöründeki konumumuzu daha da güçlendireceğe benziyor.

Sağlık Turizmi ve Sektöre Etkisi

Sağlık Turizmi ülkemizde ciddi anlamda yer edinmiş ve potansiyelini her geçen gün üstüne ekleyerek artan bir sektör. Biz de Oruçoğlu Thermal Resort olarak, sağlık turizm yelpazesinin içinde yer alan Termal Turizm'in temsilcilerinden biriyiz.

İnsanların tedavi maksatlı şifa kaynaklarına ulaşma isteği, pandemiyle birlikte öne çıkan sağlıklı ve kaliteli yaşam mottosu ve bu bağlamda insanların dinlenme ve tatil anlayışının daha da fazla Wellness, Sağlık ve Termal Turizm'e yönlendirdi.

Termal turizmi sadece şifalı sular olarak değil, bunun yanında doğa, spa, spor, meditasyon, eğlence ve beslenme gibi unsurları da içine alarak değerlendirmek gerekmektedir.

Tüm bu eylemler sağlık termal turizminin diğer turizm sektörlerine olan etkisi ve faydası olarak da değerlendirilebilir.

Ülkemizin termal turizminde avantajları, Jeotermal kaynaklarının çok olması ve sudaki mineral değerlerinin yüksek olması, sağlık ve tedavi noktasında ileri teknoloji kullanılıyor olması ve insan gücünün daha uygun şekilde tedarik ediliyor olabilmesi, birçok şehrimizde termal turizmini doğa, kültür, inanç, medikal, gastronomi gibi turizm dallarıyla çeşitlendiriyor olabilmesi, Termal şehirlerimizde bulunan tesislerin fiziki olarak iyi durumda olması ve kaliteli hizmet vermesi olarak değerlendirilebilir.

Termal turizmde ülkemizin yaşadığı sıkıntıları da Jeotermal merkez ruhsatlarının devlet tekelinde olması,

Nitelikli personel bulunması, yabancı dil eksikliğinin olması, reklam ve pazarlama yönünün zayıf olması, seyahat edecek turist misafirlerin ulaşım problemleri ve transfer hizmetlerine ihtiyacı olması, akreditasyon için yeterli sağlık kuruluşunun olmaması olarak özetleyebiliriz.

Artık sağlıklı ve kaliteli bir yaşam her bir bireyin temel gayesi halindeyken ve bu bağlamda artan talepler karşısında, coğrafi konumumuz, iklim koşullarımız ve turizm çeşitliliğimiz bu kadar fazla iken doğru şehirlerin doğru tanıtımının yapılması, elimizdeki kaynakların verimli kullanılması, kalifiyeli ve yeterli standartlarda personelin yetiştirilmesi, devletin sağlayacağı teşviklerle, düzenlemelerle ve standartlarla ülkemizin Termal geleceği çok daha sağlam bir noktaya oturacaktır.

Kerim GENELİOĞLU

Oruçoğlu Thermal Resort

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Türkiye’de Sağlık Turizmi

Türkiye; iklimi, kumsalları, termal kaynakları, turizm cazibesi yüksek bölgeleri, tarihsel geçmişi, ulaşım imkanları ile her zaman turizm potansiyeli yüksek bir ülke olmuştur. Ülkemizde son 30 yılda gerek özel sektör gerekse devlet tarafından yapılan hastane yatırımlarıyla birlikte son yıllarda sağlık turizmine yönelik özel klinikler, aracı kurum yatırımları, tanıtım faaliyetlerinin eklenmesiyle de sağlık turizmi sektörü ivmelenerek bambaşka bir boyuta taşınmıştır. Başta İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir olmak üzere birçok şehrimizde sağlık turizmine yönelik yatırımlar artmıştır. Sağlık Turizmi Daire Başkanlığının 05.01.2023 tarihli son güncel verilerine göre; 2.554 sağlık tesisi ve 606 Aracı TÜRSAB Acentesi, “Sağlık turizmine yönelik belgeli yetkilendirilmiş kuruluş” olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ülkemize sağlık amaçlı gelen turistlerin çoğunluğunu saç ekimi, diş tedavileri, estetik cerrahi amaçlı gelenler

oluşturmakla birlikte; kanser tedavileri, kardiyoloji, ortopedi, göz tedavileri gibi tıbbın hemen her alanında da ülkemiz tercih edilmektedir. Avrupa, Ortadoğu, Afrika, Türki Cumhuriyetleri başta olmakla birlikte, dünyanın hemen her bölgesinden hastaların tercih ettiği ülke konumundayız. Hastaların ülkemizi tercih nedenleri olarak uygun tedavi maliyetleri, kaliteli hizmet, yakın uçuş mesafesi, uzman personel, modern tıbbi teknolojiler, bekleme süresinin olmaması, sosyokültürel benzerlik ve ona eşlik eden turistik faaliyet çeşitliliği, profesyonel asistanlık hizmetleri gibi başlıkları sıralayabiliriz.

2020 yılında pandemi koşulları devam ederken “İstanbul Medassist” markası ile sağlık turizmi alanına yatırım yapan şirketimiz 2020 yılı aralık ayında sağlık bakanlığından uluslararası sağlık turizmi yetki belgesi olarak faaliyetlerine başlamıştır. İstanbul merkezli olarak yaklaşık 20 kişilik uzman ekibimizle tıbbın bütün

Rıza DURDU
İstanbul Med Assist
CEO

alanlarında anlaşmalı olduğumuz hastane ve kliniklerle hastalarımıza hizmet vermekteyiz. TÜRSAB belgeli seyahat acentesi olarak tüm hastalarımıza ve onların refakatçilerine konusunda uzman ekibimizle Türkiye’de kaldıkları süre boyunca ihtiyaçlarını kolaylaştırıcı destek vermekteyiz.

Sağlık turistlerinin büyük çoğunluğu maksimum 1 veya 2 hafta ülkemizde kalmakla birlikte tedavisi uzun süren hastalarda bu süre 1 ila 3 ay bazen daha da uzun sürmektedir. Bu durum özellikle büyük şehirlerimizde apart, otel, eşyalı ev ihtiyacını artırmaktadır. Dolayısıyla gayrimenkul sektörünün önümüzdeki yıllarda oluşacak bu açığı göz önüne alarak hastanelere yakın bölgelerde yabancı hasta ve refakatçilerine hizmet verebilecek konaklama yatırımları yapmaları gerekecektir.

Değer Bazlı Sağlık Turizmi

Sağlık turizmi sektörü tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de özellikle son on beş senedir ivmelenerek büyümeye devam etmektedir. Sağlık turizmi sıkça kullanılan bir kavram olmasına karşın, birçok sağlık profesyoneli tarafından bu kavramın kullanılmasına ilişkin endişe duyulmaktadır. Sağlık ve turizm kelimelerinin yan yana gelmesinin etik olarak bağdaşmadığına ve özellikle ileri düzey tedavi gerektiren durumları sağlık turizmi kavramı tam olarak karşılamadığı için bu kavramın kullanılmasından kaçınılmaktadır. Bunun yerine medikal seyahat veya sağlık amaçlı seyahatler kavramları hızla yaygınlaşmaktadır.

Sağlık turizmi; hastanın yerleşik olduğu ülkesi dışında sadece sağlık hizmeti alma amaçlı yaptığı seyahatlere denilmektedir. Diğer bir deyişle; kişiler artık sağlık hizmeti alırken, yalnızca bulunduğu ülkenin imkanlarından ya da hekim gücünden değil, en iyi çözümü, en gelişmiş teknolojiyi, en yetkin hekimlerden ve en etkili fiyat seçeneklerini değerlendirerek hareket etmektedir. Bundan yola çıkarak, tedavi amaçlı ülkelerarası yapılan tüm etkinliklere sağlık turizmi denir.

Sağlık turizmi; sadece tedavi değil, fizik tedavi ve rehabilitasyon gereksinimi olanlarla birlikte uluslararası hasta potansiyelini kullanarak sağlık kuruluşlarının büyümesine olanak sağlayan turizm türüdür.

Sağlık turizmi çeşitlerini sıralayacak olursak;

1. Turistin Sağlığı: Ülkeye seyahat amaçlı gelen kişilerin seyahat esnasında rahatsızlanma ya da kaza nedeni ile tıp hizmeti ve tedavi alan turistlerdir.
2. Termal Turizm: Özellikle ileri yaş gruplarındaki kişilerin kaplıcalardan, şifalı çamurlardan ve içmelerden tedavi amaçlı yararlanma ve rehabilite amaçlı hizmetleri kapsamaktadır.
3. Yaşlı ve Engelli Turizmi: Geriatrik tedavi merkezi veya sosyal aktivitelerle birlikte uzun süreli konaklamaları içeren turizm türüdür.
4. Medikal Turizm: Tamamen tedavi amaçlı veya ameliyat olmak için hastanelere gelişi ifade eder.

Dünya'da sağlık turizmi 51 ülkede milli sektör olarak ele alınmaktadır. 300 milyar dolarlık bir ciroya sahiptir ve dünya genelinde yıllık 14 milyon kişinin sağlık veya sağlığa bağlı alternatif durumlar için seyahat ettiği

tahmin edilmektedir. Dünya'da sağlık turizmi konusunda başarılı olmuş ülkelere baktığımızda, bu ülkelerde sağlık turizminin ülke politikası haline geldiğini görüyoruz.

Ülkemizde ise sağlık turizmi, sağlıkta dönüşüm programından sonra sağlık hizmet kalitesinin artması ve özel hastanelerin alternatif finansman arayışları ile gelişme göstermiştir. Bununla birlikte onuncu ve on birinci kalkınma planlarında sağlık turizmine özel hedeflerin belirlendiğini ve ülke gündemine alındığını görmekteyiz. 2013 yılında 'Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulacak Sağlık Hizmetleri Hakkında Yönerge' oluşturulmuştur. Kalkınma planlarında belirlenen hedeflere ulaşmak amacıyla Ticaret Bakanlığı 2015 yılında sağlık turizmi yapan kuruluşlara belli şartlar altında teşvik alınmasına ilişkin tebliğ devreye sokulmuştur. Uluslararası sağlık hizmetleri alanında Türkiye'de sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda bakanlığa önerilerde

Tuğba ARIZ

Güven Sağlık Grubu

Uluslararası Pazarlar ve İş Geliştirme Direktörü

bulunmak üzere Sağlık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak 2019 yılında USHAŞ faaliyete geçirilmiştir. USHAŞ'la beraber tüm kamu hastanelerinde sağlık turizmi konsantrasyonu artmış, devlet anlaşmaları ile pek çok ülkeden hasta transferi sağlanmıştır. Tüm sektörde çatı kuruluş görevi gören USHAŞ, 2022 senesinde Health Türkiye sağlık turizmi web portalını kurarak, Türkiye'de faaliyet gösteren, yetki belgesine sahip tüm sağlık kuruluşlarının platform üzerinden tanıtımlarını sağlamaktadır. Tüm dünyada digital platformlarda reklam ile etkileşim sağlayan platform, Türkiye'deki tüm sağlık kurumlarının tek bir kanaldan tanıtımı sağlaması bakımından bir ilktir. Tüm bu çabalar ışığında ülkemizde özel sektörün liderlik ettiği sağlık turizmi sektörü bugün yıllık 25 milyar dolar gelir beklentisinin olduğu en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir.

Ancak ülkemizde sağlık turizmi yetki belgesine sahip olma şartları zorlayıcı ve ayırt edici özellikte değildir. 2022 Aralık verilerine göre 2439 sağlık tesisi Sağlık Bakanlığı tarafından 'sağlık turizmi yetki' belgesi almıştır. Ancak veri toplamadaki eksiklik, bazı sağlık kuruluşlarının tüm sağlık turizmi gelirlerini beyan etmemesi, resmi kurumlar yerine, aracı kişilerle

çalışılması bu sektörde karşılaşılan en büyük sorunların başında gelmektedir.

Ülkemizde turizm sektörü de turizm faaliyetlerini yürütürken; otellerde tam pansiyon konsepti satışına odaklanmaktadır. Oysaki Avrupa'da minimum standartlara sahip otelleri, o ülkeyi ziyaret amacıyla hiçbir öneminin olmadığını, gidilen başkentlerde veya diğer şehirlerde, o ülkenin kültürüne ait o dokuya ait yapının pazarlandığını, yemek kültürünün verildiğini, yaşam tarzına ilişkin doğal dokuyu hissetmeye yönelik turizm yapıldığı gözlenmektedir. Sırf bu sebeplerle marka algısı yüksek şehirlerde şehir vergisi adı altında alınan vergisinin, aslında o ülkeye ait bir değer satışının olduğunu gözlemliyoruz. Ülkemizde ise, Türkiye'de tatil yapmaya gelen turistlere, turizm faaliyetlerini sunarken "değer yaratmak" üzerine değil, sadece temel tatil ihtiyacına cevap vermek amacıyla tam pansiyon tatil konsepti vurgulanarak pazarlama faaliyetleri sürdürülmektedir.

Sağlık turizminde de yurt dışı pazarlama faaliyetlerini incelediğimizde kurgunun değer yaratmaktan çok, Türkiye'de güncel popülerliğini koruyan alanlara en kısa

sürede hasta alınıp, en kısa sürede tedavi edilip, en kısa sürede taburcu edildikleri ve bu hastaların memnuniyetlerini ölçen bir mekanizma olmadığını görüyoruz. Oysa her hasta en az bir refakatçi ile gelmektedir. Refakatçinin de ülkeye kazandırılmış bir değer olduğu düşüncesinden yola çıkılarak, hastanın ve yakınının tüm süreçlerinin organize edildiği, hastanın Türkiye'ye gelmesiyle kendisinde ve yakınında iz bırakacak, sosyal, kültürel değerlerin yansıtılmasına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi bu işle ilgili herkesin odağında olmalıdır.

Stratejik odaklı program geliştiren, sağlık kuruluşları arasında sunulan hizmetin niteliği ile değil de fiyat koşullarında rekabet edilmesine sebep olan unsurların ortadan kaldırılması, bu bilincin sağlık turizmi yapan her kuruluşta yerleşmesi, kaliteyi odaklayan ve uluslararası sertifikalandırmaya önem veren, hastanın kuruma girişinden itibaren hasta memnuniyetini en üst seviyeye çıkarıp, hastaya beklentilerinin üzerinde hizmet sağlayan, sürece 360 derecelik bakış açısıyla bakan yönetsel anlayışa sahip, sağlıkta inovatif hizmetlerin geliştirilmesine, hizmetlerin bu kapsamda güncellenmesine imkan tanıyan sağlık kuruluşları ileride

değer yaratan kalıcı sağlık turizmi olgularını inşa etmiş olacaktır. Bu açıdan da alanda kalıcı olmaya yönelik en önemli çabaları bu faaliyetler oluşturmaktadır. Katma değeri yüksek, nitelikli iş ve işlemlerin ön plana çıkarılması, yüksek kaliteye sahip insan gücünün vurgulanması, bütüncül bir tanıtım stratejisinin oluşturulması ile sağlık turizminde Türkiye'nin gelir hedefi olan 20 milyar USD'ye bu yapılanma ile zorlanmadan ulaşılabileceği kanaatini taşımaktayım.

Sağlık turizminin Türkiye'de geleceği, medikal turizm ile birlikte yaşlı bakım turizmi ile de ilerleme kaydedecektir. Türkiye insanının milli ve dini değerleri yaşlı bakımına ayrı bir hassasiyetle yaklaşmasına sebep olmaktadır. Bu alanda yetişen pek çok bakım elemanının istihdamını da kapsayacak etkili ve başarılı politikalarla, yaşlı bakım hizmetlerindeki kalite bu alanda Türkiye'ye çok ciddi avantaj sağlayacaktır. Dünyada hızla yaşlanan nüfus karşısında Türkiye'nin göreceli genç nüfusa sahip olması, nitelikli insan gücünü elinde bulundurması, modern ve çağdaş yapılara sahip olması, pro-aktif ve çevik yaklaşımlarla yapılacak önemli atılımlar bu yönde de Türkiye'nin hizmet ticaretinden döviz kazanmasına ciddi katkılar sağlayacaktır. Termal tesislerin de ön plana çıkarılarak, buralarda uygulanacak kür tedavileri ile birlikte Türkiye sağlık turizminde daha fazla söz sahibi olmaya devam edecektir.

Sağlık turizminde değer yaratan en önemli unsurlardan biri de kişiye özel sağlık hizmetlerinin planlanması, organize edilmesi ve hastaya sunulmasıdır. Günümüzde kişiselleştirilmiş tıp önemli kavramlardan biri olurken, "Değerli Birey" algısı gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Belli standartların sağlanmasından sonra bireyin kültürel, kişisel, sağlık durumuna göre ayrıcalıklı ve farklı hizmet ve tedavilerin alternatif olarak sunulması, sağlık turizminde değer yaratma anlamında önem taşımaktadır.

Uluslararası departmanlarda çalışan personelin yüksek nitelikte olması, hasta ve yakını ile bire bir ilgilenmesi ve hastayı asiste etmesi, alternatif dil seçeneklerinin sunulması, hastanın kendi ana dilinde onam formlarına ulaşması, hizmet sonrası memnuniyet anketlerinin uygulanması ve sonuçların belirli aralıklarla paylaşılması, hastaya yapılan geri dönüşlerdeki hız, hekim görüşlerinin belli bir sistematik üzerinden yapılması, online sağlık hizmetlerindeki başarı, sağlık turizminde değer yaratan diğer unsurlar arasında ele alınabilir.

Bu bağlamda sağlık turizminde değer yaratma çabaları ile sektörü daha nitelikli hizmet sunma ve sektörü her geçen yıl daha da ileriye taşıma arzusuna karşın,

Avrupa ülkelerinin katı bakış açısı ve Türkiye'nin AB üyesi olmaması, sektörün önünde ciddi bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra Avrupa'da elde edilen gelirlerin, Avrupa Birliği sınırlarında harcanmasına yönelik tutum, Türkiye'deki pek çok sağlık kuruluşunun çabalarını boşa çıkartmakta ve bu anlamda kurumları örselemektedir.

Avrupa belediyeleri, yerel yönetimleri ve sigorta firmaları ile planlı hasta ve yaşlı bakım için sağlık kuruluşlarının anlaşma yapma çalışmaları, ne yazık ki henüz karşılık bulmamıştır. Finans sorunu çözülmeden de sunulacak en başarılı projeler ve iş modelleri de raflarda kalacak gibi gözükmektedir. Bu ülkelere, tanımlı, planlı, uluslararası akredite belgelerine sahip, sürdürülebilir modellerin devlet nezdinde sunulması ve devlet garantisi altına alınarak, bu alanda yapılacak uzun vadeli politikaların, bu nitelikleri taşıyan özel sektörde lider olmuş, marka algısı yüksek kurumları da yanına alarak Türkiye Sağlık Turizmi sektörünü başarıya taşıyacak ve ülkemizin sağlık turizmi imajını yukarıya taşıyacaktır.

DENGE

DEĞERLEME

Cevizli Mah. Tugay Yolu Cad. No: 20 Ofisim İstanbul B Blok
No: 33-34-35-37 Maltepe 34846 İstanbul - TR
T +90 216 369 9669 • info@dengedegerleme.com

dengedegerleme.com